

Osiedle Wrzeciono

Prezentacja przygotowana z okazji realizacji projektu pt. „Rozwój społeczności lokalnej Osiedla Wrzeciono”

Fundacja Indygo. Wspieranie Aktywności Twórczej i Kultury

Renata Adamczyk-Nowak

Osiedle Wrzeciono

Wrzeciono, osiedle zbudowane dla robotników Huty Warszawa, wciąż ma swój odmienny od reszty Bielania charakter. Jeszcze dziesięć lat temu było okryte złą sławą miejsca niebezpiecznego, gdzie można łatwo być napadniętym i okradzionym.

Dziś ta sytuacja uległa zmianie, ale osiedle nadal jest postrzegane przez mieszkańców Bielania i Warszawy jako niebezpieczne. Mieszkańcy nowych bloków i osiedli na Wrzecionie nie chcą mieć nic wspólnego z sąsiadami ze starych bloków, odgradzają się ogrodzeniami i ochroną. O osiedlu Wrzeciono krąży w Warszawie i wśród samych mieszkańców osiedla wiele stereotypów.

Jak jest naprawdę?

Charakterystyka Dzielnicy Bielany

Dzielnica Bielany m.st. Warszawy zajmuje obszar 3.234 ha, tj. ponad 6% powierzchni Warszawy. Dzielnicę zamieszkuje obecnie ok. 130.000 mieszkańców, co stanowi ok. 8% ogólnej liczby mieszkańców stolicy. Pod względem liczby mieszkańców jest to trzecia co do wielkości dzielnica warszawska. Mieszkańcy Bielan są społecznością stosunkowo młodą – ok. 20% mieszkańców jest w wieku przedprodukcyjnym, a ponad 60% w wieku poprodukcyjnym.

Charakterystyka Dzielnicy Bielany

Dzielnica Bielany m.st. Warszawy jest stosunkowo biedną dzielnicą w tym sensie, że mieszkańcy Dzielnicy zarabiają średnio mniej niż żyjący w pozostałych dzielnicach Warszawy; dochody na głowę w rodzinie także są tu mniejsze niż gdzie indziej. Na terenie Bielan obserwuje się wzrost agresywnych zachowań wśród młodzieży, dewastację mienia publicznego na terenach wielkich osiedli mieszkaniowych, tzw. blokowisk – dehumanizacja „wielkiej płyty”. Rośnie liczba uzależnionych od substancji psychoaktywnych, zwłaszcza od alkoholu i narkotyków. Problemem jest również brak monitoringu miejsc niebezpiecznych na terenie Dzielnicy.

Obszary do rewitalizacji na terenie Bielan

- ▶ obszar A – teren ograniczony ulicami: Wóycickiego (od Pułkowej do Michaliny), Michaliny, Rezerwat Dęby Młocińskie, Improwizacji, Encyklopedyczna, Zgrupowania AK „Kampinos”, Kasprowicza (do Lindego), Lindego, Marymoncka, Pułkowa do Wóycickiego, ul. Marymoncka 42
- ▶ obszar B – teren ograniczony ulicami: Estrady, Kampinoska, Las Bemowo, Kalinowej Łąki, Arkuszowa do Nocznickiego, Nocznickiego od Wólczyńskiej do Rokokowej, Rokokowa, Wólczyńska do Loteryjki, Loteryjki.

Charakterystyka osiedla

Obszar przeznaczony do rewitalizacji charakteryzuje się wyraźnie niskim poziomem aktywności mieszkańców i przedsiębiorców oraz dużą skalą barier rozwojowych, którym trudno przeciwdziałać bez pomocy zewnętrznej. Obszar ten znacznie odbiega swoimi parametrami od pozostałej części Dzielnicy i charakteryzuje się ogromnymi i narastającymi problemami społeczno-gospodarczymi.

Charakterystyka osiedla

Znaczną część Obszaru stanowi Osiedle „Wrzeciono”, które leży w obrębie ulic Marymonckiej, Nocznickiego, Kasprowicza, Lindego. Mieszkańcy „Wrzeciona” stanowią około 22% wszystkich mieszkańców Bielan. Większość spośród 30.000 osób mieszkających na „Wrzecionie” zamieszkuje budynki wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni wybudowane w technologii wielkiej płyty przez Hutę Warszawa i WSM jeszcze w latach 60-tych ubiegłego wieku. Mieszkańcami Osiedla są głównie robotnicy, dawni pracownicy huty „Warszawa”.

Charakterystyka osiedla

Pozbawione od początku infrastruktury kulturalno-rozrywkowej Osiedle stanowi przykład typowego „blokowiska” charakteryzującego się typowymi problemami społecznymi jak np. wysoka przestępczość, niski poziom wykształcenia, ubóstwo itp.

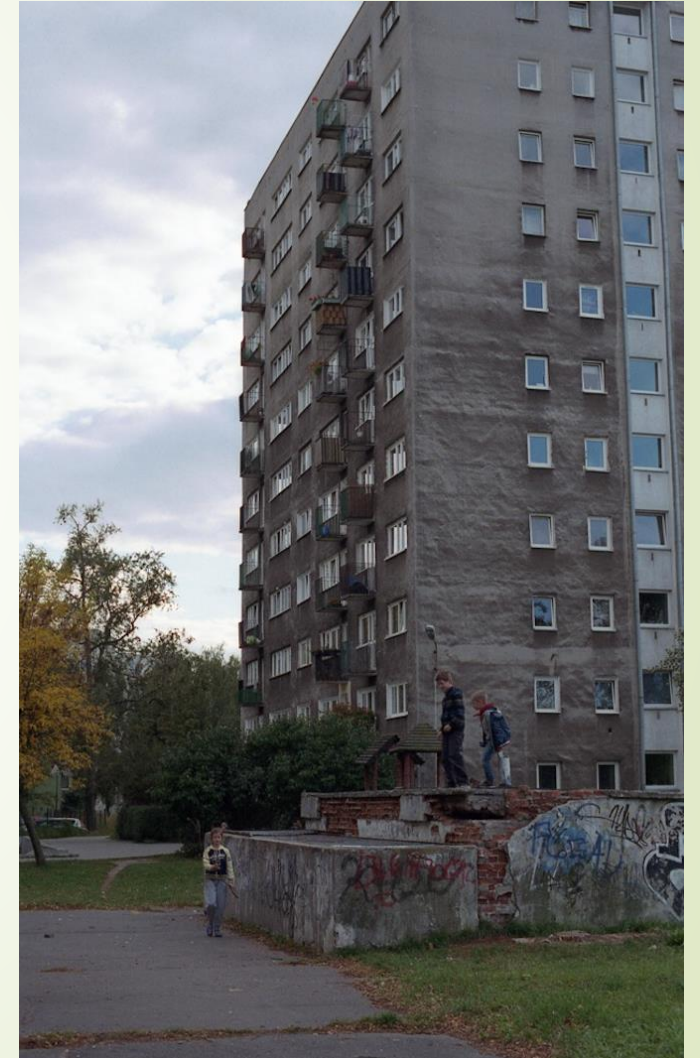
Brak infrastruktury kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej – szczególnie odczuwany jest w centrum Osiedla, gdzie występuje duże zagęszczenie ludności. Jest tu procentowo więcej osób w wieku emerytalnym niż w całej Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy, przy mniejszej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym i prawie takim samym udziale osób w wieku przedprodukcyjnym.

Problemy Osiedla Wrzeciono

Wg danych OPS Warszawa-Bielany

- największy (w porównaniu do pozostałych rejonów) wskaźnikiem środowisk z dysfunkcją bezrobocia,
- wysoki procentowy udział środowisk pozostających poniżej kryterium dochodowego,
- wysokim procentowy wskaźnik rodzin z dziećmi
- brak poczucia bezpieczeństwa,
- nadużywanie alkoholu, zażywanie narkotyków,
- napady, kradzieże, rozboje,
- przemoc związana z nadużywaniem alkoholu,
- brak miejsc do spędzania wolnego czasu,
- utrudnienia w komunikacji wewnątrz osiedla,
- niedostateczna czystość i estetyka.

Rodziny z dziećmi

Z danych statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej Warszawa-Bielany wynika, iż Osiedle „Wrzeciono” zamieszkuje 12% wszystkich rodzin z dziećmi obejmowanych pomocą społeczną.

Większość tych rodzin boryka się z problemami bezrobocia, uzależnienia i biedy, aż 70% z nich osiąga dochody poniżej kryteriów pomocy społecznej. Z tego względu duża część mieszkańców wymaga stałego wsparcia ze strony pomocy społecznej.

Do szkół na terenie Osiedla „Wrzeciono” uczęszcza bardzo dużo dzieci z rodzin biednych i niewydolnych wychowawczo, dlatego też z roku na rok narasta problem dzieci niedożywionych i pozbawionych opieki.

Rodziny z dziećmi

Szkoły, które istnieją na terenie Osiedla nie zaspokajają w pełni potrzeb w tym zakresie. Młodzież nie ma możliwości realizowania i rozwoju swoich zainteresowań. Pewna część dzieci i młodzieży szkolnej uchyla się od obowiązku uczęszczania do szkoły, co skutkuje pogłębiającym się niskim wykształceniem mieszkańców na terenie Osiedla.

Osoby starsze i niepełnosprawne

Ponadto, w rejonie Osiedla „Wrzeciono” zamieszkuje znaczny odsetek rodzin, w których mamy do czynienia z osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Mieszkają tu również osoby starsze samotne.

Miejsca, w których mogą się spotkać i spędzić wolny czas to Ośrodek Wsparcia dla Seniorów przy ul. Wrzeciono 5 a i Klub Seniora „Pod Zdrówkiem” przy ul. Wrzeciono 10 c

Bezpieczeństwo i zagrożenia

Z danych Policji za 2006 rok wynika, że 10% wszystkich przestępstw popełnionych na terenie Dzielnicy, miało miejsce na terenie Osiedla Wrzeciono.

Bardzo istotny jest również fakt, iż 50% zabójstw popełnionych na terenie Dzielnicy, miało miejsce na terenie Osiedla Wrzeciono. Blisko 40% bójek i pobić zaistniałych na terenie Dzielnicy zostało popełnionych na Wrzecionie.

Sami mieszkańcy również zgłaszali wzrost poczucia zagrożenia. Mieszkańcy sytuację na Osiedlu pod względem bezpieczeństwa oceniali jako bardzo złą.

Poziom zagrożenia alkoholizmem i narkomanią

Od kilku już lat bardzo wyraźnie zauważalny jest problem alkoholizmu. Wskaźnik rodzin dotkniętych alkoholizmem na Wrzecionie jest znacznie wyższy niż w pozostałej części Dzielnicy, choć. daje się zauważyć spadek.

Poziom przemocy w rodzinach

Na obszarze rewitalizacji bardzo częste są przypadki bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Problem alkoholizmu i przemocy w rodzinie na obszarze rewitalizacji jest znacznie bardziej widoczny aniżeli na pozostałym obszarze Dzielnicy.

Badania wykazały, że rejon „Wrzeciono” znajduje się w pierwszej trójce rejonów administracyjnych Dzielnicy Bielany pod względem natężenia występowania przemocy domowej. W rankingu rejonów pod względem nasilenia występowania tego zjawiska Wrzeciono w opinii mieszkańców zajmuje drugie miejsce, w opinii pracowników służb społecznych wymieniane jest na miejscu trzecim.

Placówki kulturalne i sportowe

Jeszcze kilka lat temu liczba takich placówek była znikoma, obecnie sytuacja jest dużo lepsza, o czym będzie mowa w dalszej części prezentacji. Jednak wydaje się, że w stosunku do problemów i potrzeb wskazany jest stały rozwój w tym obszarze.

Widoczny był brak miejsc do spędzania wolnego czasu, brak infrastruktury kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej – szczególnie w centrum Osiedla, gdzie występuje duże zagęszczenie ludności. Brak infrastruktury wpływa na szerzenie się patologii społecznych.

Młodzież nie ma bowiem możliwości spędzenia wolnego czasu, poznania prawidłowych wzorców do naśladowania, różnych od tych z którymi mają do czynienia na co dzień w domu

Imprezy kulturalne

Z danych Wydziału Kultury dla Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy wynika, że na obszarze rewitalizacji w ciągu roku odbywają się około 22 imprezy typowo kulturalne (koncerty estradowe, okolicznościowe, koncerty muzyki poważnej i sakralnej) w stosunku do 220 imprez tego typu odbywających się każdego roku na terenie całej Dzielnicy Bielany. Wynika z tego, że na obszarze rewitalizacji odbywa się stosunkowo niewiele imprez kulturalnych mogących zmienić mentalność osób ze środowisk patologicznych biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców na tym terenie.

Zmiany na terenie Osiedla
Wrzeciono w ostatnich latach

Mediateka przy ul. Szegedyńskiej 13 A

To nowoczesna, wysoko skomputeryzowana instytucja udostępniająca zbiory w formie wypożyczeń i korzystania na miejscu z wiedzy i sztuki za pośrednictwem różnych nośników: książek, gier komputerowych, płyt, filmów DVD i VHS. „Mediateka” posiada nowoczesne wyposażenie dostosowane do oczekiwań użytkowników, a także przestrzeń o charakterze klubowym wraz z czytelnią, skomputeryzowaną z szybkim dostępem do Internetu, profesjonalną i rzetelną obsługą, pomagającą w pozyskaniu wiedzy i informacji. Aranżacja wnętrza jest dostosowana dla realizowania aktywnej działalności kulturalnej w formie warsztatów artystycznych, prezentowania plastyki i twórczości filmowej.

Mediateka przy ul. Szegedyńskiej 13 A

W „Mediatece” Start-Meta młodzi ludzie rozpoczynają swoją przygodę z multimediami w skomputeryzowanym centrum edukacji – **MultiCentrum**. Mediateka Start – Meta to także miejsce spotkań kulturalno-naukowych, projekcji filmowych i spektakli teatralnych organizowanych w **Sali Kinoffej** oraz arena debat na **IQ Ringu**. Najmłodszy bawią się na interaktywnym **Placu Zabaw** lub w **Wykrzykniku**.

„Mediateka” wyposażona jest w najnowocześniejszy system przeznaczony do interaktywnych prezentacji: **E-galerię**. **Obiekt jest najnowocześniejszym tego typu obiektem w Polsce.**

Bieleńskie Centrum Edukacji Kulturalnej ul. Szegedyńska 9

Jest placówką oświatowo-wychowawczą działająca od 2009 roku w systemie edukacji pozaszkolnej.

Podstawą działalności programowej BCEK jest edukacja kulturalna dzieci i młodzieży, a także wspieranie bielańskich szkół w realizacji projektów i programów edukacji artystycznej i kulturalnej.

Centrum oferuje 17 form zajęć stałych i okresowych w 40 grupach dla dzieci i młodzieży od 6 do 19 lat.

Plac zabaw przy ul. Gajcego

Może służyć za wzór dla innych tego typu miejsc. Przeplotnia z grubych lin, huśtawki, karuzele i zjeżdźalnie są zadbane, otoczenie czyste, podłoże bezpieczne, część dla młodszych i starszych porządnie wydzielona. Starsi mają do dyspozycji stoły do ping-ponga, boisko do koszykówki ze sztuczną nawierzchnią czy nawet imitacje urządzeń z siłowni.

Modernizacja budynku LO Nr XXXIX przy ul. Lindego 20 wraz z przebudową krytej pływalni

W ramach tej inwestycji został wyburzony istniejący budynek basenu i sali gimnastycznej i zbudowany nowy obiekt sportowy: basen i sala gimnastyczna. 25-cio metrowy basen, sala sportowa o pow. 1130 m², z widownią na ok. 200, miejsc i z pełnym zapleczem sanitarno-szatniowym, spełniają wymagania nowoczesnych obiektów tego typu.

Ognisko Pracy pozaszkolnej, ul. Szegedyńska

Obejmuje 3 pawilony ogniska pracy pozaszkolnej,
zagospodarowany teren wokół nich, wyremontowane boisko
oraz salę sportową

Pozostałe obiekty

Na osiedlu działa Centrum Inicjatyw Lokalnych, którego celem jest integracja i rozwój społeczności lokalnej i organizuje różnego rodzaju imprezy i przedsięwzięcia dla mieszkańców.

Ciekawym obiektem jest Klub Seniora przy ul. Wrzeciono, gdzie skupiają się mieszkańcy w wieku senioralnym, czyniąc z tego miejsca ośrodek kultury i rozrywki, miejsce do spotkania, zrobienia potańcówki albo zajęć artystycznych, plastycznych czy językowych. Należy nadmienić, iż lokal jest własnością Spółdzielni Mieszkaniowej Osiedla Młociny i może stanowić chlubny przykład dla innych spółdzielni w Warszawie.

Pozostałe obiekty

Na Osiedlu powstało ostatnio kilka klimatycznych kawiarenek z pięknie zaaranżowanymi wnętrzami i smakołykami w menu, na których degustację przejeżdżają mieszkańcy z innych rejonów miasta.

Jak widać, Osiedle ma powody do pochwalenia się i pokazania w nowym świetle.

Osiedle nie jest już tak szare i bezbarwne, wiele bloków zostało otynkowanych, ulic uporządkowanych, powstały nowe i ciekawe miejsca oraz inwestycje, które prezentowaliśmy wyżej.

W budynku „Mediateki” znalazła swą siedzibę Straż Miejska, co wpłynęło na poprawę bezpieczeństwa na terenie Osiedla.

Czy zmieniło się coś w postrzeganiu Osiedla? Chcielibyśmy, aby w tym projekcie sami mieszkańcy mogli zaświadczyć o pozytywnych zmianach, przybliżyć wiedzę o swoim Osiedlu i zmienić panujące o nim stereotypy, poprzez spotkanie i wspólną zabawę z osobami spoza Osiedla. Chcielibyśmy dowiedzieć się, jak mieszkańcy te zmiany odbierają i czy w ogóle je zauważyli? Czego im jeszcze brakuje, czego się obawiają.

Może uda nam się również w wyniku projektu pokazać osobom spoza Wrzeciona pozytywne aspekty tego miejsca. Wyniki naszych badań zostaną opublikowane.